

Inatsisartunut ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit
MAANI

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 2015-293-imut uranimut tunngasumut akissuteqaat

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu uranimut aamma innuttaasut peqataatinneqarnissaannut tunngasunik matuma kingulianiittunik Naalakkersuisunut apeqquteqarputit, tassani tusarniaanerni suleriaatsit suut malinneqartarnersut paasisaqafiginerorusukkit, apeqqutinut tunngavilersuutini allassimalluni.

1. Innutaasut qanoq peqataatinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisup pilersaarutigaa?

Akissut:

Aatsitassarsiorfinnut suliassani, soorlu Kuannersuarni aatsitassarsiorfeqalissagaluarpat, innutaasut akuutinnejartarnissaannut inatsisitigut killissaliussat aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi aalajangersarnejarp. Soorlu aamma aallakaatitami "Qulaarpa"-mi oqaatigineqartoq, VSB-imut aamma VVM-imut nassuaasianik suliaqarnissamut suliakkiissutit allassimaffiannut missingiusiamut oqaaseqaateqarnissamut kikkut tamarmik periarfissaqarput. VSB-imut aamma VVM-imut nassuaasianut suliakkiissutit allassimaffii taakkua aamma taaneqartarp. Terms of Reference (ToR) aammalu tassaallutik pingaarnertigut suliassamut nassuaanerit. Greenland Minerals and Energy (GME) suliakkiissutit allassimaffiannut missingiutit 2014-imi septembarimi-oktobarimi tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaassutigaat.

Piareersaataasumik tusarniaaneq naammassippat, ingerlatseqatigiiffiup itisiliifiusumik nalunaarusiamik taaneqartartoq sularissavaa. Itisiliifiusumik nalunaarusiaq allakkiaavoq, tassani tusarniaanermut akissuteqaatit tiguneqartut tamarmik ataatsimoortinnejartarlutik aammalu ingerlatseqatigiiffimmit akissuteqarfingineqartarlutik. Oqaaseqaatit tiguneqartut suliassanut pilersaarutini allannguuteqartitsinissamik pissutissaqalersitsisinnaanersut isumaliutersuutiginissa, ingerlatseqatigiiffiup pisussaaffigaa. Oqaaseqaatinik pingaaruuteqartunik, suliassanut pilersaarutini allannguuteqartitsinissamut pissutissaqalersitsisunik peqarpat, tamanna itisiliifiusumik nalunaarusiamik ingerlatseqatigiiffiup akissuteqaataanni ersarissumik allassimassaaq. Ingerlatseqatigiiffiup tusarniaanermut akissuteqaatit tamaasa akissuteqarfereerpagit, ingerlatseqatigiiffiup apeqqutit oqaaseqaatillu naammaginartumik akissuteqarfingisimanerai, oqartussaasut taakkualu siunnersortaasa nalilersussavaat. Suliakkiissutit allassimaffiinut missingiutit piareersaataasumik tusarniaassutigineqarneranni tassani taamaalilluni innutaasut VSB-imut aamma VVM-imut nassuaatit, aatsitassarsiorfiileqatigiiffiit piaanissamut akuersisummik tunniussisoqarsinnaalernissaa sioqqullugu sularisassaasa, imarisassaannut sunniuteqarniarnissamut periarfissinneqarput.

Kuannersuarnut VVM-imut imaluunniit VSB-imut nassuaatit suli piariinngillat. Danskisut aamma kalaallisut piareereerpata, taakkua nassuaatit naalisarneri

28. december 2015
Sagsnr. 2015-17575

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: mmr@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

tekniskiungitsut (naalisaanerit atuaruminartut) ilanngullugit, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu minnerpaamik sapaatit akunnerini 8-ini tusarniaassutigineqassapput. Nassuaatit aamma naalisaanerit atuaruminartut saniatigut tusarniaanerup minnerpaamik sapaatit akunnerini 8-inik sivisussusilimmik ingerlanneqartup ingerlanerani, najugaqarfinni ingerlatassanit immikkut kalluarneqartussani, tusarniaalluni ataatsimiitsinerit ingerlanneqassapput. Tusarniaalluni ataatsimiitsinerni suliassaq pillugu kalaallisut danskisullu powerpoint atorlugu saqqummiinerit takutinneqassapput agguanneqassallutillu. Saqqummiussassat takutinneqareerneranni innuttaasut GME-imut aallartitanut, immikkut ilisimatuussutsikkut ilisimasalinnut arlaannaannulluunniit attuumassuteqannngitsunut aamma Naalakkersuisunut ilaasortanut apeqquteqarnissamut periarfissaqassapput. Tusarniaalluni ataatsimiitsinernit taakkunanga, tusarniaanermut akissuteqaatitut isagineqartunut, imaqarniliortoqassaaq.

Tusarniaanerup ingerlanera naammassippat ingerlatseqatigiiffik itisiliiffiusumik nalunaarusiamik suliaqassaaq, tassani innuttaasut oqaaseqaataannut, piareersaataasumik tusarniaanermi pisutut, isummersussalluni. Innuttaasunit oqaaseqaatit tamarmik akissuteqarfigineqassapput, tassa imaappoq tusarniaalluni ataatsimiitsinerni oqaatigalugit saqqummiunneqartut (Imaqarniliorneqartut), aammalu tusarniaanermut akissuteqaatini tiguneqartuni allaganngorlugit oqaaseqatigiiliorneqartut. Tamatuma kingorna itisiliiffiusumik nalunaarusiaq Naalakkersuisunut VSB-mut aamma VVM-imut nassuaasiat saqqummiunneqanginneranni, taakkua nutarterneqarnissaannut atorneqassaaq. Itisiliiffiusumik nalunaarusiaq aamma Naalakkersuisunut saqqummiunneqassaaq, taamaalilluni Naalakkersuisut innuttaasut oqaaseqaataat aammalu ingerlatseqatigiiffiup akissuteqaatai, kiisalu oqartussaasunit taakkualu siunnersortaannit annertunerusumik akissuteqaataasimasinnaasut, atuarsinnaassallugit. Itisiliiffiusumik nalunaarusiaq aamma Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanni tamanut saqqummersinnejassaaq, taamaalilluni innuttaasut allallu tusarniaanermut akissuteqateqarsimasut, tusarniaanermut akissuteqaatitik qanoq akissuteqarfigineqarsimanersut, takusinnaassallugu.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat matuma siuliani allassimasut, innuttaasut akuutinneqarnissaannik qulakkeerisut, saniatigut, Naalakkersuisut aamma VSB-imut aamma VVM-imut nassuaasiyanik suliaqarnissamut ilitsersuutinik assiginngitsunik atuutilersitsisimapput. Taakkua nassuaasiat qanoq suliarineqartariaqarnersut ingerlatseqatigiiffinnut ilitsersuussipput aammalu taamaalilluni innuttaasut qanoq akuutinneqartariaqarnersut ingerlatseqatigiiffinnut annertunerusumik ilitsersuussillutik. Ilitsersuutit nittartakkami matumanit takuneqarsinnaapput: <https://govmin.gl/minerals/terms-rules-laws-guidelines>

Taamaattoq innuttaasunik akuutitsineq VVM-imut aamma VSB-imut nassuaasiyanik suliaqareernermi aamma nutarterereernermeri unitsinnejartangilaq. VSB-imut nassuaat Naalakkersuisut, ingerlatseqatigiiffiup aamma kommunip akornanni Impact Benefits Agreement (suleqatigiit pingasut isumaqtigiiissutaat) isumaqtiginniniutigineqartussanngorpat tunngavigineqartussaavoq. Suleqatigiit pingasut akornanni isumaqtigiiissumi aatsitassarsiorfiup ingerlanneqarnera tamaat (sananeqarneraniit matuneqarnissaa tikillugu) ilaatigut suliffeqarfiiit kalaallinit pigineqartut atorneqarnissaannut, nunaqavissunik sulisoqarnissamut kiisalu Kalaallit

Nunaanni suliareqqiisarnissamut immikkullarissunik siunnerfissanik aalajangersaanikkut, inuiaqatigiit kalaallit akuutinnejarnissaat qulakkeerneqassaaq. Aammattaaq aalajangersakkanik ingerlatseqatigiiffiup innuttaasunut aammalu najukkami inuiaqatigiinnut allanut attaveqaqateqarneranut peqateqarneranullu tunngavissarititaasunut minnerpaaffissaliisunik aamma isumaqatigiissut imaqassaaq.

2. Naalakkersuisup “tusarniaanerit” Naalakkersuisullu “paasititsiniaallutik ataatsimiitsisarneri” eqqartorpai. Naalakkersuisup tusarniaarnerup paasititsiniaanerullu assigiinngissutai qanoq nassuaateqarfigisinnaavai?

Akissut:

Piiaanissamut akuersisummik qinnuteqaammut tunngatillugu tusarniaanerit minnerpaamik sapaatit akunnerinik 8-inik sivisussuseqarput aamma VVM-imut aamma VSB-imut nassuaatinut sivissussuseritinneqartussaalluni, takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 87 b.

Taaguut paasititsiniaalluni ataatsimiitsinerit ilaatigut paasissutissiilluni ataatsimiitsinernut Naalakkersuisut suliniuteqarnerisigut 2014-imi juunimi, 2015-imi maj/juni aamma 2015-imi agustimi ingerlanneqartunut, atorneqarpoq, tassani pingaartumik GEUS-imit aamma DCE-miit immikkut ilisimasallit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut aallaqqaataani uranimik aatsitassarsiorluni misissuineq aamma piaaneq pillugit saqqummiussillutik, tamatumalu kingorna innuttaasunit apeqqtinut akissuteqarlutik. Paasititsiniaalluni ataatsimiitsinerit pillugit paasissutissat Naalakkersuisut nittartagaanni takuneqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl

3. Ingerlatseqatigiiffiup nammineq VVM-liaa VSB-liaalu innuttaasunut paasititsiniaassutitut kisimiitillugit naammassorai?

Akissut:

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi §§ 74 aamma 77 naapertorlugit ingerlatseqatigiiffik qinnuteqaateqartoq VVM-imut nassuaammik aamma VSB-imut nassuaammik suliaqarnissamut akisussasaunoq. Ingerlatseqatigiiffiit nassuaatinik taakkuningga suliaqarnissamut suliffeqarfinnik siunnersuisartunik imaluunniit engeniørit suliffeqarfiinik avataaneersunik akuerisaasunik suliaqartitsisarnerat nalinginnaasuovoq, soorlu Orbicon, INUPLAN aamma Grontmij. Naalakkersuisut maannakkorpiaq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat matuma siuliani taaneqartut allanguuteqartinnissaannik pilersaaruteqanngillat. Matuma siuliani nassuarneqartut, immikkut ilisimasallit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut peqataatillugit paasissutissiilluni ataatsimiitsinerit ingerlanneqarnissaat Naalakkersuisut isumagisarsimavaat. Ataatsimiitsinerni taakkunani immikkut ilisimasallit saqqummiussaasa imarisaaat VVM-imut aamma VSB-imut nassuaatinik (taakkua suli suliarineqarput) aallaaveqanngillat. Tamatuma saniatigut saqqummersitat allat arlallit, Naalakkersuisut.gl-imi nassaarineqarsinnaasut suliarineqarput, ilanngullugu GEUS-imit saqqummersinneqartoq, "Kalaallit Nunaanni uranimik piaaneq pillugu paasissutissat aamma pissusiviusut". GEUS-imit saqqummersinneqartoq 2015-imi Sermitsiaq-mut aamma AG-imut ilanngullugit sapaatit akunneranni 39-imi aamma 40-imi nassiussorneqarpoq. Aammattaaq saqqummersitaq danskisooq aamma kalaallisooq minnerpaamik ataaseq Kalaallit Nunaanni illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamaginnut nassiussorneqarpoq. Innuttaasunut paasissutissiineq taamaalilluni VVM-imut aamma VSB-imut nassuaasiat imarisaaannaannik aallaaveqartinneqanngilaq.

4. Nalunaarusiat taakkua marluk qanoq paasinartumik innuttaasunut paasissutissiissutigineqarpat?

Akissut:

Matuma siuliani apeqqut 1-ip ataani akissuteqaammi oqaatigineqartutut nalunaarusiat imarisai naalisaanerit atuaruminartut aamma tusarniaalluni ataatsimiitsinerni saqqummiussinerit atorlugit paasissutissiissutigineqarput.

5. Naalakkersuisup “Hvidbog” saqqummersimasoq eqqartorpa. Hvidbogip pineqartup imarisassai kia aalajangiiffigai?

Akissut:

Suliakkiissutit allassimaffisa nutarterneqarnerannut itisiliiffiusumik nalunaarusiaq, apeqqut 1-ip ataani akissuteqaammi allassimasutut, oqaaseqaatit aamma allaganngorlugit tusarniaanermut akissuteqaatit tiguneqartut imarisai tunngavigalugit suliarineqarput. Tusarniaanermut akissuteqaatit tamarmik Naalakkersuisut nittartagaanni takuneqarsinnaapput. Itisiliiffiusumik nalunaarusiaq ingerlatseqatigiiffimmit suliarineqarpooq, kisianni itisiliiffiusumik nalunaarusiamit oqaaseqaatinut aamma tusarniaanermut akissuteqaatini tiguneqartuni apeqqutinut pingaaruteqartunut tamaginnut ingerlatseqatigiiffiup isummersorsimanissaq oqartussaasut qularnaarpaat.

6. Kuannersuarni piaanissamut qinnuteqartoqassappat kikkut akuersisummiit itigartitsisummilluunniit tunniussisinnaatitaappat?

Akissut:

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 16 naapertorlugu Naalakkersuisut aatsitassanik piaanissamut akuersisummiit tunniussisuusussaapput. taamaalilluni Naalakkersuisut Kuannersuarni aatsitassanik piaanissamut akuersisummiit tunniussisoqassanersoq aalajangertussaavaat. Taamaattoq akuersisummiit tunniussisinnaanissamut, suliassap inatsimmi piumasaqaatinut naammassinnissimanissaq, pisariaqarpooq, tassani piaanerup peqqissutsikkut, avatangiisitigut aammalu inuiaqatigiinni piujuartitsinissamik tunngaveqartumik pisinnaanissaq qulakteerneqartussaalluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Randi Vestergaard Evaldsen